

Systemet er til for menneskene og ikke omvendt

Af Signe Hasseriis, socialfaglig chefrådgiver i Diabetesforeningen

Den kommende revision af Serviceloven må ikke sætte systemet foran mennesket. Det skriver Signe Hasseriis, socialfaglig chefrådgiver i Diabetesforeningen.

Det er et opsigtsvækkende indlæg, som socialdirektøren i landets næststørste kommune Aarhus, Erik Kaastrup-Hansen, for et par dage siden lægger navn til på Altinget. Han argumenterer som embedsmand afdæmpet og fint for sin sag, som er, at Serviceloven bør revideres, når det gælder voksenbestemmelserne.

Men nedenunder de tilsyneladende saglige formuleringer gemmer sig konklusioner, som må og skal udfordres.

Ikke mindst for at stå vagt om den retssikkerhed, som de mennesker, det drejer sig om, har krav på. Det gør Diabetesforeningen. Ifølge den aarhusianske socialdirektør er Servicelovens voksenbestemmelser rigide, ude af trit med virkeligheden og står i vejen for at give borgerne en helhedsorienteret, fleksibel støtte.

Det er hårde ord om en lov, der skal sikre, at mennesker med handicap eller kroniske lidelser som diabetes kan leve et almindeligt liv på samme måde som andre. Dette kompensationsprincip i velfærdssamfundet er efter Diabetesforeningens vurdering meget vigtigt og noget, vi ikke bør give køb på.

Uanset om vi synes borgernes individuelle rettigheder i den forbindelse er besværlige og dyre at administrere.

Det er blandt andet tilfældet for administrationen af støtte til merudgifter efter lovens §100, mener

socialdirektøren. Misforholdet mellem de 16 procent af administrationsudgifterne på området, der bruges på at behandle sager om merudgifter, der kun udgør én procent af budgettet, begrundes efter socialdirektørens mening, at loven bør ændres.

Det er efter Diabetesforeningens mening ikke en holdbar argumentation. Lad mig nævne to grunde:

For det første. Principielt kan det ikke undre, at det netop koster betydelige ressourcer at give mennesker rettigheder og behandle deres sager ud fra den konkrete, individuelle vurdering, de har krav på i et retssamfund. Hvornår er administrationsudgifterne for retssamfundet for høje; så høje, at rettighederne bør sløjfes, så udgifterne kan reduceres?

For det andet må man spørge, om det faktisk er loven, der er rigid og ude af trit med virkeligheden, eller det nærmere er kommunernes administration af den, der fortjener de hårde ord? I Diabetesforeningen har vi set en beklagelig tendens over de seneste år, hvor kommunerne gør sig store anstrengelser for at begrænse udbetalingerne efter merudgiftsbestemmelsen.

Det er derfor umiddelbart svært at have tiltro til, at kommunerne givet "det fornødne handlerum", som socialdirektøren efterlyser, vil prioritere principperne om kompensation og ligebehandling. Der er mange eksempler på, at kommuner afviser at godkende konkrete merudgifter fx med henvisning til, at udgiften ikke er "nødvendig" (læs livsnødvendig). Dette uanset om borgeren får faglig opbakning fra behandlere og andre fagspecialister,

og at loven ikke definerer "nødvendig" som et spørgsmål om liv og død.

Får man en sådan afgørelse klager man naturligvis, hvis man har ressourcer til det. Hvor stor en del af de administrationsudgifter, socialdirektøren mener, er for høje, bruges egentlig på at strides med den enkelte borger frem for at hjælpe?

Derfor er det efter Diabetesforeningens mening afgørende, at den kommende revision af voksenbestemmelserne i Serviceloven tager udgangspunkt i det enkelte menneskes rettigheder og krav på en konkret, individuel og saglig behandling fremfor systemets ønske om at kunne administrere nemt og billigt.

Systemet er til for menneskene og ikke omvendt.